

Brevierend door Brabant - 28
Tilburg-Goirle
18,4 km

In de omgeving van Breda/Tilburg wonen betrekkelijk veel mensen met een Poolse achternaam. Veel Polen hebben bij de bevrijding van deze streek een voorname rol gehad en zijn daarna blijven 'hangen'. Dit is goed merkbaar in de omgeving: bijvoorbeeld in Breda zijn acht 'Poolse' kapelletjes die aan hun grote rol in de oorlog blijven herinneren. Ook is er een oorlogsmuseum met speciale aandacht voor het 1e Poolse Leger: het Maczek Memorial. Hier is de focus vooral gericht op generaal Stanislaw Maczek, de commandant van de 1e Poolse Pantserdivisie. In 1939 stond hij al in Polen tegenover de Duitse overmacht. Toen ook nog Polen vanuit Rusland aangevallen werd, was de situatie onhoudbaar en vluchtte hij het land uit. Na vele omzwervingen lukte het Stanislaw Maczek om met de vele andere Poolse gevluchte soldaten een eigen Poolse eenheid bij de Geallieerde troepen geaccepteerd te krijgen. Gedurende de oorlog wonnen deze soldaten steeds meer respect in hun strijd voor een vrij Europa, lees Polen.

Op 6 juni 1944 vielen de Geallieerden aan de Franse kust Europa binnen. Dit ging aanvankelijk voorspoedig. Om voor de winter Nederland te kunnen bevrijden, werd in september met Operation Marketgarden geprobeerd bij Nijmegen en Arnhem de rivieren over te steken. Dit mislukte. In oktober was ook de bevrijding richting Tilburg vastgelopen. De Polen waren al 8 weken continue actief en hadden zeer zware verliezen geleden. Een gezant werd naar Londen gestuurd met de mededeling dat men nog maar een kwart van de soldaten actief had. Dit had direct invloed op de inzetbare tanks omdat zo de bezetting daarvan dan dus ook niet compleet was. Er moest een oplossing gevonden worden om actief deel te kunnen blijven aan de bevrijding van Europa. En de zogenaamde 'Volksduitsers' uit Polen werden de oplossing. Volksduitsers zijn mensen die misschien al generaties lang niet in het oorspronkelijke Duitsland woonden en zelfs misschien die taal al niet meer spraken. Velen Poolse Volksduitsers vochten met het Duitse leger mee, al was het misschien alleen maar vanwege het Poolse wantrouwen tegen hen. Deze krijgsgevangenen kregen dan een keuze: of krijgsgevangene of meevechten met de 'vrije' Polen.

De zogenaamde 'Poolse Brug' zorgt voor de 'oversteek' over de N260 voor de fietsers en voetgangers over het voormalige 'Bels Lijntje'. Ook deze voormalige treinverbinding was een soortgelijk leven beschoren als o.a. 'Het Duits Lijntje' en 'Het Halve Zolen Lijntje'. Een andere herinnering aan de Tweede Wereldoorlog is 'De Kiek', een schijnvliegveld van de Duitsers als afleiding van vliegveld Gilze.

In Alphen stond tot 1822 bij hof Ter Brake een kapelletje ter ere van St. Johannes. Voordat de Johannieten daar woonden, moet een andere roemruchte geestelijke ridderorde, de Tempeliers, op die plek een commanderij gehad hebben. Aanleiding voor het Brabants Studenten Gilde om in 1939 het nieuwe kapelletje hiernaar te vernoemen: St. Johannes de Doper.

Open de wandelroute als GPS

